

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0225U001403

Державний реєстраційний номер: 0124U001191

Відкрита

Дата реєстрації: 30-01-2025

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Обґрунтування теоретичних і методичних засад та аналіз провідного досвіду визначення стратегій розвитку університетів з позицій синергії соціальних і інституційних трансформацій вищої освіти, науки та економіки

Початок етапу: 01-2024

Закінчення етапу: 12-2024

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 21707620

Підпорядкованість: Національна академія педагогічних наук України

Адреса: вул. Бастіонна, буд. 9, м. Київ, 01014, Україна

Телефон: 390442866804

E-mail: ihed@ihed.org.ua

WWW: <https://ihed.org.ua/>

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Національна академія педагогічних наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00046077

Адреса: вул. Січових Стрільців, буд. 52-а, м. Київ, 04053, Україна

Підпорядкованість: Кабінет Міністрів України

Телефон: 380444813700

Телефон: 380442263180

E-mail: info@naps.gov.ua

WWW: <http://naps.gov.ua/>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6551030

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 2617.329 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Розвиток університетів у контексті післявоєнного відновлення: синергія соціальних і інституційних трансформацій вищої освіти, науки та економіки

Назва роботи (англ)

Development of universities in the context of post-war recovery: synergy of social and institutional transformations of higher education, science and economy

Реферат (укр)

Проміжний звіт обсягом 21 стор. містить у собі відомості про I етап дослідження, мета якого полягала в обґрунтуванні теоретичних і методичних засад та аналізі провідного досвіду визначення стратегій розвитку університетів з позицій синергії соціальних і інституційних трансформацій вищої освіти, науки та економіки, в тому числі виклад практичної цінності та основні поточні висновки та рекомендації, а також вихідні дані публікацій. Додатком до звіту йде таблиця з переліком виконавців роботи. Результати даного етапу стосуються передусім визначення основних підвалин роботи, формулювання понятійно-термінологічного апарату, аналізу основних нормативно-правових документів за темою та наявних праць українських і зарубіжних авторів, а також провідного досвіду та практик трансформації окремих університетів України та країн Європи. Зокрема виконавцями роботи розглянуто, проаналізовано та окреслено ціннісні засади та гуманістичні підвалини розвитку сучасних університетів в аспекті відповідності соціальних і інституційних трансформацій вищої освіти, науки та економіки; роль закладів вищої освіти як інституцій, що здійснюють безпосередній вплив на розвиток громад і регіонів із урахуванням ключових засад і цілей стійкого розвитку; вплив на освітні процеси новітніх технологій штучного інтелекту та можливості та ризики, пов'язані з їх упровадженням у вищій освіті та в суспільстві в цілому; статус закладів вищої освіти як суб'єктів економічної діяльності та відповідність наявних національних нормативно-правових документів міжнародним стандартам; можливі підходи до визначення вимог щодо знань, умінь та навичок майбутніх випускників закладів вищої освіти в контексті післявоєнного відновлення України.

Реферат (англ)

The 21-page interim report contains information on the first stage of the research, the purpose of which was to substantiate the theoretical and methodological foundations and analyze leading experience in determining university development strategies from the point of synergy of social and institutional transformations of higher education, science, and the economy, including a statement of practical meaning and main current conclusions and recommendations, as well as the list of publications. The report is accompanied by a table with a list of contributors. The results of this stage relate primarily to the determination of the main foundations of the work, the formulation of the conceptual and terminological apparatus, the analysis of major regulatory and legal documents on the topic and existing works of Ukrainian and foreign authors, as well as the leading experience and practices of the transformation of individual universities in Ukraine and European countries. In particular, the authors of the research considered, analyzed and outlined the value principles and humanistic foundations of the development of modern universities in terms of the correspondence of social and institutional transformations of higher education, science and economy; the role of HEIs as institutions that directly influence the development of communities and regions, taking into account the key principles and goals of sustainable development; the impact of the latest AI-based technologies on educational processes and the opportunities and risks associated with their implementation in higher education and society as a whole; the status of HEIs as subjects of economic activity and the compliance of existing national regulatory and legal documents with international standards; possible approaches to determining the requirements for knowledge, skills, and abilities of future graduates in the context of the post-war renovation of Ukraine.

Індекс УДК: 378, 378.4.013.42:001.8:330"366"

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Статті. Розвиток університетів: теоретичні та методичні засади забезпечення синергії соціальних і інституційних трансформацій вищої освіти, науки та економіки : монографія

Назва продукції (англ): Articles. Development of universities: theoretical and methodical principles of ensuring the synergy of social and institutional transformations of higher education, science, and economy : monograph

Очікувані результати: 2 монографії, навчальний посібник, статті

Галузь застосування: Вища освіта

Опис продукції (укр): Статті (12). Розвиток університетів: теоретичні та методичні засади забезпечення синергії соціальних і інституційних трансформацій вищої освіти, науки та економіки : монографія / Ю. Мелков, А. Гаврилюк, В. Зінченко, Ю. Вітренко, В. Ворона; за ред. Ю. Мелкова. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 2024. Проблема розвитку університетів розглядається в монографії в перспективі потреб і можливостей повоєнного відновлення України, яке виступає історичним шансом трансформації вищої освіти у відповідності з наявними та потенційними напрямками розвитку світового суспільства, науки та економіки. Аналізуються ціннісні засади й гуманістичні підвалини таких трансформацій; роль закладів вищої освіти як інституцій, що здійснюють безпосередній вплив на розвиток громад і регіонів із урахуванням засад стійкого розвитку; вплив на освітні процеси новітніх технологій штучного інтелекту та пов'язані з ними можливості та ризики; статус закладів вищої освіти як суб'єктів економічної діяльності; підходи до визначення вимог до знань, умінь та навичок майбутніх випускників закладів вищої освіти.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Визначення стратегії розвитку університетів у відповідності з трансформаціями науки та економіки.

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Не впроваджено

Строки впровадження: 01.2025-12.2025

Виробник продукції: ІВО НАПН України

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Навчання персоналу

7. Бібліографічний опис

Розвиток університетів: теоретичні та методичні засади забезпечення синергії соціальних і інституційних трансформацій вищої освіти, науки та економіки : монографія / Ю. Мелков, А. Гаврилюк, В. Зінченко, Ю. Вітренко, В. Ворона; за ред. Ю. Мелкова. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 2024. <https://ihed.org.ua/publications/>

Zinchenko V., Mielkov Yu., Polishchuk O., Derevinskyi V., Trynyak M., Iehupov M., Salnikova N. Human dimension of Open Science and the challenges of AI technologies // E3S Web Conferences (eISSN: 2267-1242). 2024, Volume 474 X International Annual Conference “Industrial Technologies and Engineering” (ICITE 2023), Article Number 02008 <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202447402008>

Zinchenko V., Mielkov Yu., Nych T., Abasov M., Trynyak M. Human Thinking in the Age of Generative A.I.: Values of Openness and Higher Education for the Future // IEEE, 2024. Issue «International Conference on Electrical, Computer and Energy Technologies (ICECET)». P. 1–6. <https://doi.org/10.1109/ICECET58911.2023.10389449>

Zinchenko V., Mielkov Y. Digital Trends of the Scientific and Technological Revolution: Institutional Transformations of Science and Education Systems in the Paradigm of Sustainable Social Development // New Media Pedagogy: Research Trends, Methodological Challenges, and Successful Implementations, Communications in Computer and Information Science, vol. 2130.

Havryliuk A., Pletsan K., Ivanytska N., Potapova N., Kuznetsova O. Synergy of social and institutional transformations in higher education in the context of post-war recovery: foreign experience for Ukraine // *Salud, Ciencia y Tecnología – Serie de Conferencias*. 2024, Vol. 3. Art. 1129. <https://doi.org/10.56294/sctconf20241129>

Zinchenko V., Polishchuk O., Levkulych V., Bulvinska O., Iehupov M., Levkulych V. Paradigmatic alternatives of global development, scientific and technological progress and prospects for the development of civilization in the institutional «physical social economy» models // *E3S Web of Conferences*, 2024, 474, 01016. <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202447401016>

Zinchenko V., Abasov M. F. A., Polishchuk O., Polishchuk O., Levkulych V., Lazarovych M., Tryma K. Comprehensive integration of the interaction of ecology, science and education in the context of the scientific and technological revolution and the formation of a sustainable society // *E3S Web of Conferences*, 2024, 474, 03003. <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202447403003>

Zinchenko V., Polishchuk O., Yakovleva O., Slyusarenko O., Rudenko Y., Lakusha N. Towards a new anthropocene: the intersection of human evolution and environmental stewardship in the information era // *E3S Web of Conferences*, 2024, 541, 04006. <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202454104006>

Mielkov Yu., Pinchuk Ye. Humanist foundations for the transformations of higher education under supercomplexity // *Філософія освіти. Philosophy of Education*. 2024, Vol. 30, No. 1. P. 90–109. <https://doi.org/10.31874/2309-1606-2024-30-1-6>

Mielkov Yu. AI Challenges and Humanist Foundations for the Transformation of Higher Education // *Artificial Intelligence*. 2024, № 4(101). P. 81–87. <https://doi.org/10.15407/jai2024.04.081>

Гаврилюк А. М., Недашківська К. М. Нематеріальна культурна спадщина України як ресурс для відновлення та збереження національної пам'яті в умовах воєнного стану // *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2024. № 8. <https://doi.org/10.32702/2307-2156.2024.8.5>

Ворона В., Жилияев І., Чижевський Б. Робоче місце викладача за умов дистанційного навчання: нормативно-правовий аспект // *Освітологічний дискурс*, 2024, Т. 46, № 3. С. 33–44. <https://doi.org/10.28925/2312-5829/2024.3.3>

Вітренко Ю. М. Вища освіта в умовах відновлення України від наслідків війни: якою має бути стратегія? За матеріалами наукової доповіді на круглому столі «Стратегія розвитку вищої освіти України в умовах надзвичайних ситуацій та криз воєнного стану. Розбудова мережі закладів вищої освіти України», 23 вересня 2024 р. // *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2024, №6(2), С. 1–10. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6214>

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 21

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Вітренко Юрій Миколайович (к.е.н., доц.)

Ворона Вікторія Олексіївна (к.пед.н.)

Гаврилюк Алла Михайлівна (д. держ. упр., професор)

Зінченко Віктор Вікторович (д.філос.н., с.н.с.)

Мелков Юрій Олександрович (д.філос.н., с.д.)

Керівник організації:

Драч Ірина Іванівна (д.пед.н., професор)

Керівники роботи:

Мелков Юрій Олександрович (д.філос.н., с.д.)

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.